

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1963

Vyhlásené: 17.08.1963 Časová verzia predpisu účinná od: 01.04.1968 do: 30.06.1979

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

61

VYHLÁŠKA

Úradu pre normalizáciu a meranie

z 8. augusta 1963

o zabezpečovaní správnosti meradiel a merania

Úrad pre normalizáciu a meranie ustanovuje v dohode s príslušnými ministerstvami a ústrednými orgánmi podľa § 9 zákona č. 35/1962 Zb. o mierovej službe:

Oddiel I

§ 1

Orgány štátnej mierovej služby

Orgánom štátnej mierovej služby je Úrad pre normalizáciu a meranie (ďalej len „úrad“). Súčasťou úradu sú jeho krajské oddelenia, zriadené v jednotlivých krajoch.

Práva a povinnosti orgánov štátnej mierovej služby

§ 2

Úrad pre normalizáciu a meranie zodpovedá za zabezpečovanie jednotnosti a správnosti meradiel a merania; pritom najmä:

- a) určuje náležitosti meradiel, podmienky pre ich spôsobilosť na úradné overenie a spôsob overenia, najmä dovoľené odchýlky správnosti;
- b) určuje technický postup skúšania a overovania meradiel;
- c) vydáva smernice pre typové overovanie a schvaľovanie vzoriek meradiel a smernice pre registráciu výrobcov a opravcov meradiel;
- d) vykonáva úradné overovanie typov meradiel a schvaľuje vzorky meradiel;
- e) povoľuje vo výnimočných prípadoch overenie meradiel, ktoré nemajú všetky predpísané náležitosti;
- f) vykonáva úradné overovanie hlavných podnikových etalónov;
- g) môže vykonávať skúšky a overovanie akéhokoľvek druhu meradiel;
- h) vyhlasuje štátne, podnikové a medzinárodné overovacie značky meradiel;
- ch) určuje, v ktorých prípadoch možno celkom alebo sčasti upustiť od označenia meradiel štátnymi overovacími značkami;
- i) poveruje organizácie vykonávaním podnikových skúšok a overovaním meradiel;
- j) môže vykonávať kontrolu akýchkoľvek meradiel a merania vo všetkých odvetviach národného hospodárstva.

§ 3

(1) Krajské oddelenia úradu najmä:

- a) vykonávajú úradné overovanie vybraných prevádzkových meradiel a zabezpečujú vyradenie nesprávnych vybraných meradiel (zničením overovacích značiek, zaplombovaním a pod.);
- b) vykonávajú úradné overovanie úradom určených hlavných etalónov;
- c) vykonávajú povinnú registráciu organizácií, ktoré vyrábajú, opravujú alebo vykonávajú montáže meradiel akéhokoľvek druhu v kraji a vedú ich sústavnú a úplnú evidenciu;
- d) môžu vykonávať skúšanie a overovanie akéhokoľvek druhu meradiel;
- e) kontrolujú vykonávanie podnikového overovania poverenými organizáciami;
- f) kontrolujú stav meradiel a spôsob ich používania vo všetkých odvetviach národného hospodárstva, stav mierových útvarov organizácií a činnosť ich orgánov dozerajúcich na meradlá.

(2) Orgány štátnej mierovej služby pri vykonávaní kontroly prejednávajú s vedúcimi organizácií odstránenie zistených závad a určujú lehotu na urobenie nápravy; zároveň poskytujú technickú pomoc organizáciám pre rýchle odstránenie zistených závad a výmenou skúseností všemožne pôsobia na zlepšenie práce mierových útvarov organizácií a so zodpovednými vedúcimi prejednávajú možnosti zavedenia pracovných metód najlepších organizácií alebo iné spôsoby pre zlepšenie práce v odbore merania.

(3) Ak vedenie organizácie v určenej dobe neodstráni závady zistené pri revízii, krajské oddelenie úradu prostredníctvom úradu upovedomí o tom orgán nadriadený tejto organizácii. Tento orgán je povinný oznámiť úradu, aké opatrenia urobil na odstránenie závad a na vylúčenie ich opakovania.

§ 4

(1) Orgány štátnej mierovej služby sú pri plnení svojich úloh oprávnené vstupovať do prevádzkových miestností organizácií; musia pritom dodržiavať osobitné predpisy, ktoré platia pre vstup do jednotlivých prevádzkových miestností organizácií. Preukazujú sa osobitným preukazom vydaným úradom.

(2) Orgány štátnej mierovej služby sú oprávnené požadovať od kontrolovaných organizácií predloženie súpisov používaných vybraných meradiel a hlavných etalónov, evidenciu kontroly prevádzkových meradiel a poskytnutie všetkých potrebných informácií.

(3) Na vyzvanie orgánov štátnej mierovej služby organizácie sú povinné zabezpečiť bezplatne podmienky pre vykonanie kontroly meradiel (v prípade potreby i pomocné pracovné sily).

Oddiel II

Zabezpečovanie jednotnosti a správnosti vybraných prevádzkových meradiel

§ 5

Úradné overovanie vybraných prevádzkových meradiel

(1) Vybrané prevádzkové meradlá (ďalej len „vybrané meradlá“) podliehajú povinnej úradnej skúške a overeniu (ďalej len „úradné overenie“); zoznam týchto meradiel, doba platnosti úradného overenia a obmedzenie rozsahu povinnosti úradného overenia niektorých meradiel sú uvedené v prílohe I.

(2) Výrobcovia a opravcovia meradiel a odberatelia dovážaných meradiel sú povinní predkladať vybrané meradlá, ktoré vyrobili, opravili, príp. doviezli príslušnému krajskému oddeleniu úradu na

úradné overenie pred ich uvedením do obehu, a keď ide o vybrané meradlá určené pre ich vlastnú potrebu, pred ich uvedením do používania; vybrané meradlá, ktoré vyžadujú odbornú montáž pred uvedením do prevádzky, predkladajú na úradné overenie organizácie, ktoré túto montáž vykonali.

(3) Organizácie, ktoré používajú vybrané meradlá (ďalej len „užívatelia“), sú povinné predkladať tieto meradlá na nové úradné overenie vždy pred uplynutím určenej doby platnosti overenia.

(4) Ak vybrané meradlo bolo pri úradnej skúške uznané za správne, overí sa predpísanými štátnymi overovacími značkami; inak sa nesmie uviesť do obehu lebo musí byť vzaté z prevádzky a odstránené z prevádzkových miestností.

§ 6

Platnosť úradného overenia vybraných meradiel

(1) Platnosť úradného overenia začína sa dňom, keď sa toto overenie vykonalo. Doba platnosti úradného overenia, určená v prílohe I, sa počíta od začiatku kalendárneho roka, ktorý nasleduje po roku, v ktorom sa vykonalo úradné overenie meradla.

(2) Platnosť úradného overenia vybraného meradla zaniká, ak

- a) uplynula doba jeho platnosti,
- b) sa vykonali zmeny alebo úpravy vybraného meradla, ktoré môžu mať vplyv na vlastnosti rozhodujúce pre jeho overenie alebo rozširujú rozsah jeho používania,
- c) vybrané meradlo bolo tak poškodené, že tým mohlo stratiť niektorú vlastnosť rozhodujúcu pre jeho overenie,
- d) niektorá zo štátnych overovacích značiek bola porušená, odstránená, znehodnotená alebo sa stala nečitateľnou,
- e) je zjavné i pri neporušenom overení, že vybrané meradlo sa stalo nesprávnym alebo že už nemá predpísané náležitosti.

(3) Ak platnosť overenia zanikla, nesmie sa vybrané meradlo v národnom hospodárstve používať, pokiaľ sa znovu úradne neoverí.

§ 7

Vykonávanie úradného overovania vybraných meradiel vyrobených, opravených, dovezených a používaných v prevádzke

(1) Úradné overovanie vybraných meradiel vyrobených, opravených a dovezených sa vykonáva

- a) v laboratóriách krajských oddelení úradu,
- b) v prevádzkárňach organizácií,
- c) na mieste používania.

(2) Úradné overovanie vybraných meradiel používaných v prevádzke sa vykonáva predovšetkým ambulantne na okružných cestách, vykonávaných krajskými oddeleniami úradu podľa plánu, inak podľa ustanovenia odseku 1.

(3) Úradné overovanie vybraných meradiel nenahrádza technickú kontrolu medzi jednotlivými operáciami, kontrolné preberanie v závode alebo závodné skúšky dohotovených vybraných meradiel.

§ 8

Povinnosti výrobcov a opravcov meradiel a odberateľov dovážaných meradiel

(1) Výrobcovia a opravcovia meradiel a odberatelia dovážaných meradiel sú povinní vždy do 30. septembra predkladať príslušnému krajskému oddeleniu návrh ročného plánu výroby, opráv a dovozu vybraných meradiel, na podklade ktorého bude zostavený plán úradného overovania v budúcom roku.

(2) Ak sa vykonáva úradné overovanie v prevádzkárňach organizácií uvedených v odseku 1, organizácie sú povinné orgánom krajského oddelenia úradu zabezpečiť plynulý a rovnomerný prísun meradiel, poskytnúť im bezplatne vhodnú miestnosť, všetko skúšobné zariadenie a pomôcky, podľa potreby aj ochranné odevy alebo iné prostriedky zaisťujúce bezpečnosť a hygienu práce, technických a pomocných pracovníkov a zabezpečiť všetky ostatné podmienky na vykonávanie úradného overovania.

(3) Ak sa úradné overovanie vykonáva na mieste používania meradla, organizácia musí bezplatne zabezpečiť pomôcky a ostatné podmienky potrebné pre vykonanie úradného overenia (v prípade potreby i pomocné pracovné sily).

§ 9

Povinnosti užívateľov

(1) Užívatelia sú povinní viesť a dopĺňať súpis všetkých používaných vybraných meradiel podliehajúcich novému úradnému overeniu a údajov ich posledného úradného overenia. Pred úradnou skúškou musia predložiť orgánu krajského oddelenia úradu všetky potrebné údaje o počte a charakteristike týchto meradiel; rovnaké údaje užívateľa sú povinní predkladať krajskému oddeleniu úradu na jeho vyzvanie.

(2) Užívatelia, ktorí používajú vybrané meradlá, sú povinní predkladať tieto meradlá na úradné overenie príslušnému krajskému oddeleniu úradu; pri plánovanom ambulantnom úradnom overovaní na okružných cestách užívateľa sú povinní dodržiavať termíny určené týmito oddeleniami.

(3) Ustanovenie § 8 platí tu obdobne.

Oddiel III

Zabezpečovanie jednotnosti a správnosti hlavných podnikových etalónov

§ 10

Úradné overovanie hlavných podnikových etalónov

(1) Etalóny používané ako hlavné podnikové etalóny (ďalej len „hlavné etalóny“) podliehajú povinnému úradnému overeniu; zoznam týchto hlavných etalónov, ako aj doba platnosti úradného overenia sú uvedené v prílohe II. Príslušné krajské oddelenie úradu môže na žiadosť užívateľov vo výnimočných prípadoch dobu platnosti úradného overenia hlavných etalónov predĺžiť, avšak najviac na dvojnásobok.

(2) Užívatelia sú povinní predkladať hlavné etalóny na úradné overenie pred ich uvedením do používania, pokiaľ neboli úradne overené u výrobcu; na nové úradné overenie sú povinní predkladať hlavné etalóny vždy pred uplynutím doby platnosti overenia.

(3) Výrobcovia a opravcovia meradiel a odberatelia dovážaných meradiel môžu predkladať na úradné overenie etalóny, ktoré sa budú používať ako hlavné etalóny.

(4) Ak hlavný etalón pri úradnej skúške bol uznaný za správny, overí sa vydaním overovacieho listu a príp. i štátnymi overovacími značkami.

(5) Etalóny, ktoré sa nepoužívajú ako hlavné etalóny, podliehajú kontrole podľa § 21.

§ 11

Platnosť úradného overenia hlavných etalónov

(1) Doba platnosti úradného overenia hlavných etalónov sa počíta odo dňa vydania overovacieho listu.

(2) Pre zánik platnosti úradného overenia hlavných etalónov platí ustanovenie § 6 ods. 2 obdobne.

(3) Ak platnosť overenia zanikla, nesmie sa etalón používať ako hlavný etalón, pokiaľ sa znova úradne neoverí.

§ 12

Vykonávanie úradného overovania hlavných etalónov a povinnosti organizácií

(1) Úradné overovanie hlavných etalónov sa vykonáva na žiadosť organizácií, podanú na príslušnom krajskom oddelení úradu; toto oddelenie oznámi organizácii útvar úradu, ktorému je organizácia povinná predložiť hlavné etalóny na vykonanie úradného overenia.

(2) Úradné overovanie vyrobených, opravených, dovezených alebo používaných hlavných etalónov sa vykonáva

- a) v laboratóriách úradu alebo krajských oddeleniach úradu,
- b) na základe osobitného povolenia úradu v prevádzkárňach organizácií.

(3) Ak sa úradné overovanie hlavných etalónov vykonáva v prevádzkárňach organizácií, o povinnostiach organizácií obdobne platí ustanovenie § 8.

(4) Organizácie sú povinné vždy do 30. septembra predkladať príslušnému krajskému oddeleniu požiadavky na úradné overenie používaných hlavných etalónov v budúcom roku.

(5) Užívatelia sú povinní viesť a doplňovať súpis všetkých hlavných etalónov.

Oddiel IV

Mimoriadne overovanie meradiel

§ 13

Overovanie meradiel nepodliehajúcich povinnému úradnému overeniu

Úrad a jeho krajské oddelenia vykonávajú na žiadosť organizácií úradné overovanie alebo skúšanie akéhokoľvek druhu prevádzkových meradiel a etalónov nepodliehajúcich povinnému úradnému overeniu, ak majú voľnú kapacitu na vykonávanie týchto skúšok a potrebné zariadenie.

§ 14

Podnikové overovanie

(1) Úrad môže v dohode s príslušnými ministerstvami, ústrednými orgánmi alebo krajskými, príp. i okresnými národnými výbormi poverovať organizácie vykonávaním podnikových skúšok a overovaním určených druhov meradiel; toto podnikové overenie nahrádza úradné overenie.

(2) Predmetom podnikového overovania môžu byť vybrané meradlá a hlavné etalóny podliehajúce povinnému úradnému overeniu, ako aj iné prevádzkové a etalónové meradlá, ktoré nepodliehajú povinnému úradnému overeniu, ak sú schopné úradného overenia.

(3) Meradlo, ktoré bolo pri tejto skúške uznané za správne, poverená organizácia opatrí predpísanou podnikovou overovacou značkou; etalón opatrí taktiež podnikovým overovacím listom. Inak sa na podnikovo overené meradlá a etalóny vzťahujú predpisy o úradnom overovaní bez zmeny.

§ 15

Overovanie meradiel v cudzine

(1) Na žiadosť organizácií môže úrad povoliť overenie meradiel akéhokoľvek druhu v cudzine, ak ide o meradlo mimoriadne dôležité a ak nemožno jeho preskúšanie zabezpečiť v tuzemsku.

(2) Overenie meradla v cudzine zabezpečuje úrad na náklad organizácie, ktorá o to požiadala; v odôvodnených prípadoch môže úrad povoliť, aby toto overenie meradla v cudzine zabezpečila sama organizácia.

(3) Bez súhlasu úradu nie je overovanie meradiel v cudzine dovolené.

§ 16

Medzinárodné overovanie

(1) Overenie dovezených meradiel vykonané overovacími značkami, ktoré boli v ČSSR uznané a vyhlásené na základe medzinárodných dohôd, platí ako úradné overenie podľa tejto vyhlášky.

(2) Pri úradnom overovaní môže úrad za podmienok ustanovených medzinárodnými dohodami opatrovať v tuzemsku vyrobené meradlá medzinárodne dohodnutými overovacími značkami, ktoré boli na základe týchto dohôd v ČSSR uznané a vyhlásené.

Oddiel V

Zabezpečovanie správnosti typov meradiel a správnosti vyrábaných a opravovaných meradiel

§ 17

Overovanie typov a schvaľovanie vzoriek meradiel

(1) Správnosť, spoľahlivosť a životnosť meradiel sa zabezpečuje overovaním typov alebo schvaľovaním vzoriek meradiel. Pritom sa zisťuje i vhodnosť ich konštrukcie, použitého materiálu, prípadne ich tvaru.

(2) Meradlá uvedené v prílohách I a II tejto vyhlášky podliehajú povinnému overeniu ich typov (typové overenie).

(3) Všetky druhy ostatných meradiel neuvedené v prílohách I a II tejto vyhlášky podliehajú schváleniu vzorky na vyzvanie úradu pri schvaľovaní technických noriem na tieto meradlá.

(4) Meradlá, ktoré nepodliehali typovému overeniu a boli vyrobené už pred vydaním tejto vyhlášky, podliehajú tomuto overeniu len na vyzvanie úradu, ak vznikne pochybnosť o správnosti ich typov.

(5) Akékoľvek zmeny konštrukcie alebo výrobných materiálov meradiel, ktorých typ alebo vzorka boli už úradom schválené, podliehajú novému schváleniu úradu; výrobca meradla je povinný o toto schválenie požiadať.

(6) Overovanie typov meradiel a schvaľovanie vzoriek meradiel vykonáva úrad alebo ním poverené krajské oddelenia úradu.

§ 18

Povinnosti výrobcov a opravcov

(1) Výrobcovia a opravcovia, ktorí vyrábajú, opravujú alebo vykonávajú montáže meradiel akéhokoľvek druhu, podliehajú povinnej registrácii; žiadosť o registráciu podávajú na príslušnom krajskom oddelení úradu.

(2) Výrobcovia sú povinní pred začatím výroby meradiel uvedených v prílohách I a II tejto vyhlášky podať žiadosť na príslušnom krajskom oddelení úradu o typové overenie, ktoré im oznámi útvar úradu, ktorý typové overenie vykoná. Na vyzvanie krajského oddelenia úradu sú výrobcovia povinní bezplatne predložiť tri vzorky meradiel. Tento počet sa môže v prípade potreby dohodou zvýšiť.

(3) Ustanovenie odseku 2 o predkladaní vzoriek platí pri vykonávaní typového overovania alebo schvaľovania vzoriek meradiel na vyzvanie úradu podľa § 17 ods. 3 a 4 obdobne.

(4) Ak výrobca oznámi, že hodlá vyrobiť iba niekoľko jednotlivých kusov, môže úrad od typového overenia upustiť.

(5) Ak úrad rozhodne, že typové overenie alebo schválenie vzoriek sa vykoná v prevádzkárňach výrobcu, je tento povinný zabezpečiť na vlastný náklad všetky potrebné podmienky pre vykonávanie skúšok vyžiadané príslušným orgánom úradu.

(6) Výrobu meradla možno začať až po overení typu meradla alebo po schválení vzorky meradla.

§ 19

Zabezpečovanie správnosti vyrobených a opravených meradiel

(1) Výrobcovia a opravcovia sú povinní zabezpečovať správnosť vyrábaných a opravených meradiel uvedených v prílohách I, II a III tejto vyhlášky ich porovnávaním s úradne overenými hlavnými etalónmi pred ich predložením na úradné overenie, a pokiaľ tieto meradlá úradnému overeniu nepodliehajú, pred ich uvedením do obehu.

(2) Povinnosť ustanovená v odseku 1 platí obdobne pre montážne organizácie uskutočňujúce stavbu a montáž meradiel.

§ 20

Povinnosti odberateľov dovážaných meradiel

Pri dovoze meradiel uvedených v prílohách I a II tejto vyhlášky je odberateľ dovážaných meradiel povinný pred predložením návrhu na uzavretie príslušnej hospodárskej zmluvy s organizáciou poverenou vykonávaním zahraničného obchodu obstará súhlas úradu s dovozom týchto meradiel a zabezpečiť, aby úradný súhlas bol na návrhu hospodárskej zmluvy vyznačený. Bez tohto súhlasu nesmie organizácia poverená vykonávaním zahraničného obchodu dovoz týchto meradiel uskutočniť. Úrad môže žiadať bezplatné predloženie troch vzoriek meradiel. Po uskutočnení dodávky odberateľ dovážaných meradiel ohlásí úradu prevzatie zásielky, aby sa preskúšaním dodaných meradiel mohlo zistiť, či zodpovedajú vopred schválenej vzorke, alebo v prípade, že predloženie vzoriek nebolo úradom vyžiadané, či dovezené meradlá zodpovedajú technickej špecifikácii schválenej úradom na návrhu zmluvy o dovoze.

Oddiel VI**Zabezpečovanie jednotnosti a správnosti prevádzkových meradiel****§ 21****Podniková kontrola meradiel**

(1) Jednotnosť a správnosť prevádzkových meradiel ustanovených v prílohe III (ďalej len „prevádzkové meradlá“) sú povinné systematickou kontrolou zabezpečovať organizácie, ktoré tieto meradlá používajú.

(2) Organizácie sú povinné vykonávať kontrolu porovnaním údajov prevádzkových meradiel s údajmi úradne overených hlavných etalónov.

(3) Lehoty vykonávania kontrol jednotlivých prevádzkových meradiel určí vedúci organizácie podľa spôsobu používania týchto meradiel tak, aby sa sústavne zabezpečovala ich stála jednotnosť a správnosť.

(4) Na žiadosť organizácie môže príslušné krajské oddelenie úradu dať súhlas na vykonávanie kontroly jej prevádzkových meradiel inou organizáciou alebo vo výnimočných prípadoch vykonávať túto kontrolu samo.

(5) Organizácie sú povinné viesť evidenciu lehôt na vykonávanie kontroly jednotlivých druhov prevádzkových meradiel a evidenciu kontroly prevádzkových meradiel a zabezpečovať, aby sa nepoužívali meradlá, ktoré boli pri kontrole uznané za nesprávne.

§ 22**Zabezpečovanie správnosti merania**

(1) Organizácie sú zodpovedné za systematické dodržiavanie mierového poriadku; za tým účelom sú organizácie povinné najmä:

- a) zabezpečovať výber vhodných meradiel, ich náležitý stav, správne udržiavanie a uchovávanie a správne meranie,
- b) oboznámiť pracovníkov so zverenými meradlami a ich správnym používaním,
- c) podrobiť pracovníkov, ktorí používajú meradlá vyžadujúce pri svojej obsluhu zvláštne znalosti, odbornej skúške,
- d) vykonávať sústavný dohľad nad meradlami a meraním.

(2) Generálne riaditeľstvá trustov a odborových podnikov riadia a koordinujú zabezpečovanie jednotnosti a správnosti merania v podriadených podnikoch a rozvoj merania a meracej techniky v najdôležitejších odboroch výrobného programu.

Oddiel VII**Záverečné ustanovenia****§ 23****Verejní vážiči**

(1) Obsluhovať verejné váhy a vydávať vážne lístky smú len osoby, ktoré preukázali svoju spôsobilosť skúškou a zložili predpísaný sľub (verejní vážiči).

(2) Verejní vážiči vykonávajú skúšku a skladajú sľub na krajskom oddelení úradu, príslušnom podľa svojho bydliska. O vykonanej skúške vydá krajské oddelenie úradu vysvedčenie.

(3) Na výkon funkcie verejných vážičov dozerajú krajské oddelenia úradu.

§ 24

Konanie

(1) Pre konanie pred orgánmi štátnej mierovej služby platia, pokiaľ nie je ustanovené inak, predpisy o konaní vo veciach správnych.

(2) Žiadosti o úradné overenie meradiel, typové overenie a schválenie vzoriek meradiel sa podávajú na príslušnom krajskom oddelení úradu.

(3) O preskúšaní a overení meradla alebo o jeho odmietnutí sa okrem prípadov uvedených v § 10 ods. 4 nevydáva žiadny nález (osvedčenie, overovací list a pod.), pokiaľ predpisy spomínané v § 2 písm. a) neustanovujú inak.

§ 25

Zrušuje sa vyhláška Úradu pre normalizáciu a meranie č. 36/1962 Zb. o zabezpečovaní jednotnosti a správnosti vybraných meradiel.

§ 26

Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia s výnimkou § 10, 11, 12 a 21, ktoré nadobudnú účinnosť 1. aprílom 1964.

Predseda:

Křovina v. r.

Príloha I vyhlášky č. 61
1963 Zb.**Zoznam vybratých prevádzkových meradiel*) podliehajúcich povinnému úradnému overovaniu a doba platnosti úradného overovania**

Por. č.	Meradlá vyrábané, dovážané z cudziny, opravované alebo používané vo všetkých odvetviach národného hospodárstva	Doba platnosti úradného overenia
I Dĺžka, rozmer		
1	Dĺžkové meradlá na strižný tovar	2 roky
2	Meračské pásma oceľové určené na presné meranie	-
3	Meracie zariadenia na meranie dĺžky metrových textílií	
	a) odvažovacie	2 roky
	b) skladacie	2 roky
4	Taxametre a počítadlá kilometrov pri nájomných automobiloch	2 roky
II Plocha, rovinný uhol a odchýlky od geometrického tvaru		
1	Závažia	
	a) obchodné a špeciálne bežné	2 roky
	b) obchodné a špeciálne presné (okrem jemných závaží)	2 roky
2	Váhy mostové všetkých druhov - pre cestné a koľajové vozidlá, okrem váh so silovými snímačmi	2 roky
3	Váhy**), ***)	2 roky
	a) závažové	
	aa) rovnoramenné - ručne obsluhované	
	- obchodné bežné	
	- obchodné presné	
	ab) rovnoramenné - poloautomatické i automatické iba na odvažovanie obilovín	
	- netto	
	- brutto	
	ac) desatinné	
	- desatinné	
	- stotinné	
	- so zvláštnym prevodom (radivé)	
	b) behúňové	
	ba) jednopákové	
	- minciere	
	bb) niekoľkopákové (s posuvnými i valivými behúňmi)	
	- stolné	
	- mostové*)	
	- visuté bitúňkové	
	c) sklonné (poloautomatické)	
	ca) stolné jednomiskové	
	cb) závesné	
	cc) mostové*)	

	cd) visuté bitúnkové	
	d) kombinované (sklonné so zariadením zvyšujúcim váživosť)	
	da) stolné jednomiskové	
	db) stolné dvojmisové	
	dc) mostové	
4	Váhy špeciálne	
	a) váhy na počítanie kusov	
	b) váhy na zisťovanie vlastností látok (napríklad škrobnatosti)	
IV Hodnotenie plodín		
1	Obilné skúšače	2 roky
V Objem, prietok		
1	Odmerné nádoby (miery) na kvapaliny	
	a) kovové s objemom (0,01 až 50) 10 ⁻³ m ³ , t. j. (0,01 až 50) litrov	2 roky
	b) sklenené, kameninové, porcelánové (alebo zhotovené z tuhých plastických látok s objemom (0,01 až 2) 10 ⁻³ m ³ , t. j. (0,01 až 2) litre	-
2	Výčapné nádoby používané na výčap hotových studených nápojov (poháre, kalíšky, výčapné fľaše)	-
	Povinnému úradnému overeniu nepodliehajú výčapné nádoby prinesené zákazníkom pri predaji nápojov cez ulicu, nádoby predávané súčasne s nápojom, nádoby podávané zákazníkovi súčasne s nápojmi v celých uzavretých fľašiach a fľaše uzavreté korkom alebo iným uzáverom a nepriehľadné nádoby pre výčap piva v špecializovaných závodoch verejného stravovania schválených Úradom pre normalizáciu a meranie.	
3	Odmerné sklo (laboratórne odmerné banky, byrety, pipety) používané na presné merania, arbitrážne merania a podobné účely	-
4	Prepravné tanky na kvapaliny používané ako meradlá objemu	2 roky
5	Prepravné sudy (drevené i kovové) používané ako meradlá objemu	2 roky
6	Objemové dávkovacie meradlá na kvapaliny	
	a) obchodné (na petrolej, lieh a pod.)	-
	b) staničné (na benzín a pod.)	2 roky
7	Prietokové meradlá na kvapaliny	
	a) staničné (na benzín a pod.)	2 roky
	b) na mlieko a iné požívatiný	2 roky
	c) tankové*)	2 roky
	d) na olej	2 roky
8	Kontrolné objemové liehové meradlá	5 rokov
9	Butyrometre	-
10	Vodomery*)	4 roky
11	Plynomery (okrem plynomerov s otáčavými piestami*)	10 rokov
12	Plynomery s otáčavými piestami*)	5 rokov
VI Mechanické skúšky materiálu		
1	Trhacie stroje a lisy používané na preukazné a preverovacie skúšky	2 roky
2	Kyvadlové kladivá na meranie nárazovej práce $\geq 9,80665$ J, t. j. 1 kpm používané na preukazné a preverovacie skúšky	2 roky
3	Skúšobné stroje na dlhodobé skúšky tečenia materiálu používané na preukazné a preverovacie skúšky	
	a) so zafažovacím zariadením pákovým a s priamym zafažením	5 rokov

	b) so zaťažovacím zariadením pružinovým alebo iným	2 roky
VII Rotačná rýchlosť, otáčky		
	(iba v prílohe II a III)	
VIII Tlak		
	(iba v prílohe II a III)	
IX Elektrické a magnetické veličiny		
1	Elektromery*)	
	a) pre jednosmerný prúd	3 roky
	b) pre striedavý prúd na priame meranie elektrickej energie činnnej alebo jalovej, jednosadzbové a viacsadzbové, pokiaľ sa nepoužijú na meranie vo veľkoodbere	10 rokov
	c) pre striedavý prúd na nepriame meranie elektrickej energie činnnej alebo jalovej alebo na jej priame meranie vo veľkoodbere, ďalej elektromery s grafickým záznamom alebo meračom maxima	5 rokov
2	Meracie transformátory prúdu a napätia triedy presnosti 0,1, 0,2, 0,5 používané v spojení s elektromermi s vyznačením triedy presnosti a meracie transformátory napätia triedy presnosti 1 používané v spojení s elektromermi bez vyznačenia triedy presnosti 1 používané v spojení s elektromermi bez vyznačenia triedy presnosti Organizáciám, ktoré sú poverené vykonávaním podnikového overovania elektromerov a meracích transformátorov, sa môžu s ich súhlasom dodávať tieto meradlá neoverené.	-
X Teplota		
1	Lekárske a zverolekárske teplomery	-
XI Areometria		
1	Laboratórne hustomery (napríklad na mlieko, kyselinu sírovú, výrobky z ropy a pod.)	-
2	Laboratórne areometre na koncentráciu roztokov (napr. cukromery, muštomery, liehomery a pod.)	-

**Príloha II vyhlášky č. 61
1963 Zb.**

Zoznam hlavných podnikových etalónov*) podliehajúcich povinnému úradnému overeniu a doba platnosti úradného overenie

Por. číslo	Názvy hlavných podnikových etalónov	Doba platnosti úradného overania
I Dĺžka, rozmer		
1	Základné mierky triedy presnosti 0, I a II	1 rok
2	Metre na preverovanie nivelačných látok	1 rok
II Plocha, rovinný uhol a odchýlky od geometrického tvaru		
1	Uhľové mierky	3 roky
2	Merné hárky	2 roky
III Hmota (hmotnosť)		
1	Etalónové závažia	1 rok
2	Váhy na kontrolu dávkovacích zariadení (druh váh sa určí veľkosťou váženej hmoty)	1 rok
3	Zaťažovacie zariadenia pre pásové váhy	1 rok
IV Hodnotenie plodín		
1	Trny (na meranie sít)	1 rok
V Objem, prietok		
1	Kontrolné byrety a pipety na vymeriavanie a kontrolu laboratórneho skla vo výrobe	-
2	Váhy používané na etalonáž (alebo overovanie objemových meradiel)	1 rok
3	Odmerné nádoby kovové	1 rok
4	Krychlomery (sudomery)	5 rokov
5	Krychlomery pre plyny a kvapaliny	5 rokov
6	Meradlá prietoku používané na kontrolu meradiel (prietokomerov)	2 roky
VI Mechanické skúšky materiálu		
1	Tvrdomerné doštičky Rockwell a Vickers triedy presnosti (.0), (.1) a Brinell triedy presnosti (.1)	3 roky
2	Vnikacie telesá Rockwell-C a Vickers triedy presnosti (.0), (.1)	3 roky
3	Silomery triedy presnosti 1 a 2	2 roky
VII Rotačná rýchlosť, otáčky		
1	Otáčkomery s presnosťou do 1 % z meranej hodnoty	1 rok
VIII Tlak		
1	Piestové manometre	2 roky
2	Tlakomery deformačné (kontrolné) s presnosťou do 1 %	2 roky
3	Tlakomery kvapalinové s presnosťou počítania do 0,3 . 10 ² N/m ² (t. j. ~ ± 0,2 torr)	2 roky
4	Barometre (kontrolné) s presnosťou počítania do ± 0,2 . 10 ² N/m ² (t. j. ~ ± 0,1 torr)	2 roky

5	Mikromanometre (kontrolné) s presnosťou počítania do $\pm 0,1 \text{ N/m}^2$ (t. j. $\sim \pm 0,01 \text{ kp/m}^2$)	2 roky
6	Vákuometre kompresné s presnosťou počítania do $\pm 3 \%$	2 roky
IX Elektrické a magnetické veličiny		
1	Voltmetre triedy presnosti 0,1 a 0,2	2 roky
2	Ampérmetre triedy presnosti 0,1 a 0,2	2 roky
3	Wattmetre triedy presnosti 0,1 a 0,2	2 roky
4	Westonove články triedy I a II	2 roky
5	Laboratórne kompenzátory	5 rokov
6	Laboratórne odporové mostíky	5 rokov
7	Etalónové odpory	3 roky
8	Nepremenné etalóny kapacity, o rozsahu 10 pF až 0,1 μF	3 roky
9	Etalóny magnetického toku na rovnosmerné magnetické merania	3 roky
10	Epsteinove prístroje na meranie magnetických vlastností plechov pre elektrotechniku	3 roky
11	Meracie zariadenia na overovanie meracích transformátorov vrátane etalónových transformátorov, kapacitných deličov a sekundárnych záťaží	5 rokov
	a) funkčná skúška	1 rok
	b) overovanie etalónových transformátorov a kapacitných deličov	5 rokov
	c) overovanie meracích zariadení	5 rokov
	d) overovanie sekundárnych záťaží	5 rokov
12	Meracie zariadenia na overovanie elektromerov	
	a) funkčná skúška	1 rok
	b) kontrola stopiek	1 rok
	c) overovanie wattmetrov	2 roky
	d) overovanie meracích transformátorov	10 rokov
X Teplota		
1	Sklenené teploměry:	
	a) sada teplomerov s rozsahom (0 až 100) °C, delenie (0,1 alebo 0,02) deg, rozsah teplomerov maximálne 12 deg, všetky teploměry s nulovým bodom*)	
	b) sada teplomerov s rozsahom (0 až 300) °C, delenie (0,1; 0,2 a 0,5) deg, všetky teploměry s nulovým bodom*)	
	c) teploměry s rozsahmi (0 až 400) °C, (0 až 500) °C, delenie (1 alebo 2) deg, prípadne s rozsahom (400 až 500) °C, delenie 0,5 deg, s nulovým bodom*)	
	d) teploměry s rozsahom (-55 až +20) °C, prípadne (-30 až +20) °C, delenie 0,1 deg, náplň amalgám tália (ortuť*)	
	e) teploměry kalorimetrické s rozsahom (18 až 24) °C, delenie 0,01 deg	
2	Platinové odporové teploměry s rozsahom teplôt (-190 až +800) °C, základný odpor $R_0 = (10, 25 \text{ alebo } 100) \text{ ohmov}$, pomer $R_{100} : R_0 \geq 1,390$; prúdové i napäťové vývody, min. dĺžka 450 mm, maximálny \varnothing trubice 12 mm	2 roky

3	Termočlánky PtRh10-Pt, \varnothing drôtov (0,35 až 0,6) mm, min. dĺžka 1 m, s rozsahom teplôt (300 až 1200) °C	určuje sa hodinami prevádzky (20 až 200 prevádz. hodín podľa stavu meradla)
4	Jasové pyrometre s rozsahom teplôt (900 až 2000) °C, triedy presnosti 1	2 roky
5	Teplotné žiarovky v rozsahu teplôt (900 až 2100) °C	určuje sa hodinami prevádzky (100 prevádzkových hodín)
XI Areometria		
1	Etalónové areometre	-
XII Viskozimetria		
1	Sklenené kapilárne viskozimetre typu Ubbelohde	-
XIII Fotometria		
1	Žiarovky na svetelný tok	1 rok
2	Žiarovky na svietivosť	1 rok
3	Žiarovky na farebnú teplotu	1 rok
XIV Čas		
1	Stopky	2 roky

**Príloha III vyhlášky č. 61
1963 Zb.****Zoznam prevádzkových meradiel, správnosť ktorých zabezpečujú organizácie pomocou hlavných podnikových etalónov uvedených v prílohe II**

I Dĺžka, rozmer

- 1 Základné mierky a všetky meradlá, ktoré slúžia na nastavenie meracích prístrojov, presnosť ktorých je v stotínach alebo tisícinách milimetra
- 2 Všetky dĺžkové meradlá, presnosť ktorých je v stotínach alebo tisícinách milimetra

II Plocha, rovinný uhol a odchýlky od geometrického tvaru

- 1 Uhlové mierky a všetky ostatné pevné uhlové meradlá, ktoré slúžia na nastavenie meracích prístrojov s presnosťou v minútach alebo sekundách
- 2 Všetky meradlá, na ktorých sa vykonáva meranie a počítanie s presnosťou v stupňoch, minútach alebo sekundách, s výnimkou geodetických prístrojov

III Hmota (hmotnosť)

- 1 Závažia jemné
- 2 Váhy uvedené pod por. č. 3 odd. III prílohy I používané iba vo vnútornom styku a na iné neobchodné účely
- 3 Dávkovacie zariadenia hmoty
- 4 Váhy žeriavové
- 5 Váhy pásové
- 6 Ostatné druhy váh neuvedené v prílohe I a II

IV Hodnotenie plodín

- 1 Obilné sitá

V Objem, prietok

- 1 Injekčné striekačky
- 2 Odmerné laboratórne sklo triedy presnosti A a B
- 3 Lekárske melanžéry
- 4 Nádrže, pokiaľ sa používajú ako meradlá
- 5 Ležiakové a uskladňovacie nádrže alebo sudy, pokiaľ sa používajú ako meradlá
- 6 Dopravné kanvy na mlieko
- 7 Dávkovacie zariadenia objemu
- 8 Clony, dýzy, trubice
- 9 Meradlá objemového prietoku
- 10 Prietokové meradlá rýchlostné

VI Mechanické skúšky materiálu

- 1 Tvrdomery
- 2 Trhacie stroje a lisy nepoužívané na preukazné a preverovacie skúšky
- 3 Kyvadlové kladivá nepoužívané na preukazné a preverovacie skúšky
- 4 Skúšobné stroje na dlhodobé skúšky tečenia materiálu nepoužívané na preukazné a preverovacie skúšky
- 5 Prístroj na skúšky hĺbením kovových plechov a pásov
- 6 Prístroj na skúšanie materiálu v krute

VII Rotačná rýchlosť, otáčky

- 1 Otáčkomery ručné prenosné
- 2 Otáčkomery stabilné

VIII Tlak

1 Deformačné tlakomery:

- a) manometre deformačné triedy presnosti 0,5 až 4
- b) manovákuometre deformačné
- c) vákuometre deformačné
- d) tonometre deformačné

2 Kvapalinové tlakomery:

- a) manovákuometre trubicové
- b) tonometre kvapalinové
- c) mikromanometre
- d) vákuometre kvapalinové

3 Vákuometre ostatných princípov

IX Elektrické a magnetické veličiny

1 Voltmeter triedy presnosti 0,2 až 1,5*)

2 Ampérmetre triedy presnosti 0,2 až 1,5*)

3 Wattmetre triedy presnosti 0,2 až 1,5*)

4 Westonove články triedy II a III

5 Technické kompenzátory

6 Technické odporové mostíky

7 Sady presných odporov

8 Sady presných kapacít

9 Vzorčky pre kontrolu Epsteinových prístrojov

X Teplota

1 Sklenené teplomery v rozsahu (- 55 až +500) °C

2 Jasové pyrometre v rozsahu (900 až 2000) °C

3 Odporové teplomery v rozsahu (-200 až +800) °C

4 Termočlánky PtRh10-Pt v rozsahu (0 až 1200) °C

5 Termočlánky zo všeobecných kovov v rozsahu (- 200 až +1200) °C

6 Tlakové teplomery

XI Areometria

1 Prevádzkové areometre

XII Viskozimetria

1 Prevádzkové viskozimetre

XIII Fotometria

1 Luxmetre

2 Žiarovky na svietivosť

3 Žiarovky na svetelný tok

XIV Čas

1 Stopky

*) Vybratými prevádzkovými meradlami si prevádzkové meradlá, ktorých jednotnosť a správnosť musia z celospoločenských záujmov (ochrana spotrebiteľa, zdravia a bezpečnosti) sústavne zabezpečovať orgány štátnej mierovej služby.

**) Novému úradnému overeniu nepodliehajú váhy používané iba vo vnútornom styku a na iné neobchodné účely. Toto obmedzenie sa však nevzťahuje na váhy umiestnené v obchodných miestnostiach i v pomocných obchodných miestnostiach

***) Váhy špeciálne upravené alebo konštruované na technologické alebo iné neobchodné účely nepodliehajú úradnému overeniu. Tieto váhy sa smú používať iba vo vnútornom styku.

*) Z osobných váh len váhy pre zdravotníctvo.

*) Novému úradnému overeniu nepodliehajú meradlá používané iba vo vnútornom styku a na iné neobchodné účely.

Poznámka:

Meradlá, pri ktorých nie je vyznačená doba platnosti úradného overenia, podliehajú novému úradnému overeniu len v prípadoch uvedených v § 6 ods. 2 písm. b) až e).

*) Teplomery sú určené na meranie pri plnom ponore, minimálna veľkosť dielu 0,4 mm, maximálna dĺžka teplomeru 600 mm.

*) Hlavné podnikové etalóny alebo etalónové zariadenia sú meradlá (alebo meracie zariadenia) s náležitou presnosťou používané organizáciami iba na vykonávanie kontroly správnosti prevádzkových meradiel.

*) Rozvádzačové prístroje sa nekontrolujú.

